

З ОГЛЯДУ НА ПОСТІЙНІ ОБСТРИЛИ КРИТИЧНОЇ ІНФРАСТРУКТУРИ, В ХАРКОВІ БУДУЮТЬ ЕНЕРГЕТИЧНИЙ ОСТРІВ, ЩОБ МАТИ ВЛАСНУ ЕНЕРГЕТИКУ І НЕ ВІД КОГО НЕ ЗАЛЕЖАТИ. У МІСТІ НАЙНИЖЧІ В УКРАЇНІ ТАРИФИ НА КОМУНАЛЬНІ ПОСЛУГИ. ЯКЩО МИ БУДЕМО МАТИ СВОЄ ВИРОБНИЦТВО ЕЛЕКТРОЕНЕРГІЇ, ТО ЗМОЖЕМО Й НАДАЛІ СТРИМУВАТИ ЦІНИ НА КОМУНАЛКУ, НАГОЛОСИВ МІСЬКИЙ ГОЛОВА ІГОР ТЕРЕХОВ:

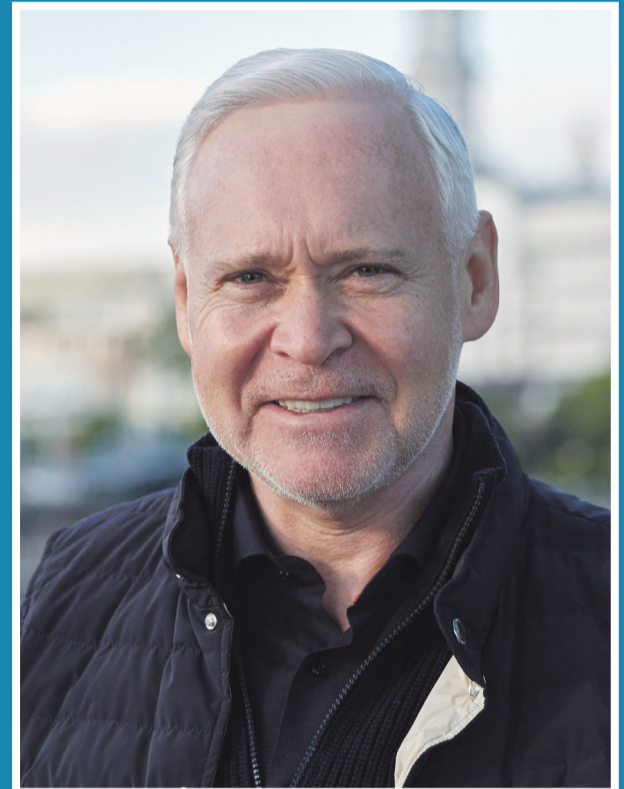
— Нам потрібно, щоб водопостачання, каналізація, тепlopостачання мали власне джерело енергії. Тож маємо створити її виробництво в себе: закуповуватимемо газ і вироблятимемо самі і самі зможемо по-іншому формувати тарифи, навіть залишити безплатний проїзд у громадському транспорті.

Котельню, що через обстріли була зруйнована в селищі Жуковського в стислі строки відремонтувати неможливо. Але ми знайшли вихід. Будемо замінювати її так званими БМК — блочно-модульними котельнями, котрі є

у наявності. Тож, звісно, жителі району будуть з теплом.

Вдалося вирішити питання постраждалих від обстрілів мешканців неприватизованих квартир. Раніше вони не могли отримати жодного сертифіката. Зараз вийде постанова Кабінету міністрів, що надасть їм право на компенсацію для придбання нового житла.

Ми працюємо над генеральним планом Харкова, який є економічною моделлю його розвитку. Щоб повертати людей, потрібні житло, робочі місця з гідною зарплатою і школи. Ось три основні речі.

А ще потрібно, щоб стало працювала уся інша інфраструктура: лікарні, соціальні та культурні заклади, були тепло, вода, світло. І в нас є чітке бачення, як досягти запланованого.

ХАРКІВ ДОЛАЄ НАЙГОСТРІШІ ПРОБЛЕМИ

СЛОВАЧЧИНА ВІДКРИТА ДО ДІАЛОГУ

СЛОВАЧЧИНА БУДЕ РАЗОМ З УКРАЇНОЮ ТА ІНШИМИ ПАРТНЕРАМИ В РОБОТІ ЗАРАДИ МИРУ Й ГОТОВА ВИЗНАЧИТИ СВОЮ ПОЗИЦІЮ ЩОДО БЕЗПЕКОВИХ ГАРАНТІЙ ДЛЯ НАШОЇ КРАЇНИ. ПРО ЦЕ ПОВІДОМИВ ПРЕЗИДЕНТ ВОЛОДИМИР ЗЕЛЕНЬСЬКИЙ ЗА ПІДСУМКАМИ ЗУСТРІЧІ З ПРЕМ'ЄР-МІНІСТРОМ СЛОВАЧЧИНИ РОБЕРТОМ ФІЦО В УЖГОРОДІ.

Ключові теми обговорення — те, що принципово для України, і те, що принципово для Словаччини: двосторонні відносини, зусилля заради миру, гарантії безпеки, енергетична незалежність Європи та спільні проєкти в енергетиці. Зокрема, є домовленість провести в жовтні засідання міжурядової комісії.

— Пан Прем'єр-міністр Словаччини в Ужгороді не вперше, але це перша наша зустріч — зустріч саме тут, і маємо зберігати прагматичний характер роботи. Важливо, щоб це мало продовження на рівні міністрів, на рівні наших інституцій, а не тільки на рівні лідерів, — сказав Глава держави.

Володимир Зеленський поінформував про розмову з Президентом США Дональдом Трампом та роботу з лідерами коаліції охочих для наближення миру й гарантування безпеки. Роберт Фіцо розповів про свої контакти в Китаї.

Ішлося також про безпекові гарантії для України. Словаччина готова визначити свою позицію щодо цього та відкрита до діалогу.

— Словаччина як мала країна не може відігравати най-

важливішу роль, але ми підтримуємо всі ініціативи, які можуть привести до настання миру, — додав Роберт Фіцо.

Крім того, Словаччина готова співпрацювати з Україною у форматі коаліції укриттів, передусім ідеться про школи та садочки. Міністри мають забезпечити відповідні результати.

Окремо обговорили енергетичну незалежність Європи та співпрацю між Україною й Словаччиною для енерге-

тичної стійкості: імпорт електрики для України та експорт українських енергоресурсів територією Словаччини третім країнам. Прем'єр-міністр додав, що в такого співробітництва великий потенціал.

Також Президент подякував за підтримку нашої країни з боку Словаччини в русі у Євросоюз. У сторін спільне бачення: Україна та Молдова мають і надалі разом рухатися до членства у Євросоюзі.

КОНГРЕС МІСЦЕВИХ ТА РЕГІОНАЛЬНИХ ВЛАД ПРИ ПРЕЗИДЕНТОВІ УКРАЇНИ

МІСЬКИЙ ГОЛОВА ІГОР ТЕРЕХОВ ВЗЯВ УЧАСТЬ У ЗАСІДАННІ КОНГРЕСУ МІСЦЕВИХ ТА РЕГІОНАЛЬНИХ ВЛАД ПРИ ПРЕЗИДЕНТОВІ УКРАЇНИ, ЩО ВІДБУВСЯ В УЖГОРОДІ.

У заході взяли участь Президент України Володимир Зеленський, Прем'єр-міністр України Юлія Свириденко, президент Європейської Ради Антоніу Кошта, члени уряду, керівники обласних військових адміністрацій та голови громад з усіх регіонів країни.

Під час засідання обговорювалися основні питання державної політики: формування бюджету, енергетична безпека, підготовка до нового опалювального сезону, забезпечення потреб внутрішньо переміщених осіб, розвиток медичної та ветеранської сфер.

Президент України Володимир Зеленський у своєму виступі наголосив на незмінності євроінтеграційного курсу, подякував міжнародним партнерам за підтримку та зосередив увагу на викликах для прифронтових громад.

— Вже наступного тижня ми очікуємо від уряду програму дієвого страхування військових ризиків для прифронтових територій. Дякую всім людям у прифронтових та прикордонних громадах, які щодня тримають удар, працюють на своїй землі, створюють робочі місця й забезпечують усе необхідне, щоб країна жила, — зазначив голова держави.

З ДНЕМ ПІДПРИЄМЦЯ!

З ПРОФЕСІЙНИМ СВЯТОМ ПРИВІТАВ ПІДПРИЄМЦІВ ХАРКІВСЬКИЙ МІСЬКИЙ ГОЛОВА ІГОР ТЕРЕХОВ.

«Дорогі підприємці!

Я пишаюся тим, що в нашому місті, попри щоденні загрози і постійну небезпеку, ви відкриваєте нові бізнеси, відновлюєте виробництва, створюєте робочі місця і в такий спосіб підтримуєте в Харкові життя.

Окрема вдячність тим, хто вимушено релокувався на початку вій-

ни, а сьогодні повертається додому. Ваше рішення — доказ справжньої любові до Харкова і віри в його майбутнє.

Хочу, щоб ви знали: місто завжди на вашому боці! Ось уже півтора року, як ми звільнили всіх наших підприємців від місцевих податків.

І я впевнений, що спільними зусиллями нам вдасться подолати й усі інші виклики, які постали перед нами, та забезпечити бізнесу нові перспективи розвитку навіть у найважчі часи.

З Днем підприємця!»

ХАРКІВ — ЕРЕБРУ: ВЗАЄМНА ЗАЦІКАВЛЕНІСТЬ У ПАРТНЕРСТВІ

ПЕРШИЙ ЗАСТУПНИК ХАРКІВСЬКОГО МІСЬКОГО ГОЛОВИ ОЛЕКСАНДР НОВАК ПРОВІВ РОБОЧУ ЗУСТРІЧ З МЕРОМ МІСТА ЕРЕБРУ (ШВЕЦІЯ) ДЖОНОМ ЙОХАНССОНОМ.

Сторони обговорили перспективи встановлення партнерських відносин між містами та окреслили подальші кроки до укладення двосторонньої угоди про муніципальне партнерство.

Олександр Новак подякував шведським партнерам за солідарність і підтримку. Також він розповів про обстановку в Харкові та виклики, які місто долає щодня.

Зі свого боку Джон Йоханссон наголосив

на зацікавленості у підтримці міста та запевнив у готовності до подальшої співпраці. Крім того, він розповів про бажання залучити досвід Харкова в реагуванні та розв'язанні проблем в умовах надзвичайних ситуацій.

ГЕРОЯМ НЕЗРИМОГО ФРОНТУ

7 ВЕРЕСНЯ В УКРАЇНІ ВІДЗНАЧАЄТЬСЯ ДЕНЬ ВІЙСЬКОВОЇ РОЗВІДКИ. ІЗ ПРОФЕСІОНАЛЬНИМ СВЯТОМ РОЗВІДНИКІВ ПРИВІТАВ ХАРКІВСЬКИЙ МІСЬКИЙ ГОЛОВА ІГОР ТЕРЕХОВ.

«Дорогі розвідники! Робота воєнної розвідки — це незримий фронт, на якому тримається безпека нашої держави в надскладних умовах війни. Ви розкриваєте задуми ворога ще до того, як він втілює їх у життя. Завдяки вам армія окупантів не має шансів діяти непоміченою, а наші воїни отримують найцінніше — інформацію, яка рятує життя.

Ваш професіоналізм є одним із найважливіших щитів України. Ви щодня доводите, що сила воєнної розвідки — у мужності та непохитній вірі в нашу Перемогу.

Дякую за відданість Україні! Бажаю міцного здоров'я, витримки та нових успішних операцій!»

ПОВЕРНУТИ УКРАЇНСЬКИХ ДІТЕЙ ДОДОМУ

У межах ініціативи Президента України Bring Kids Back UA вдалося врятувати велику групу українських дітей з тимчасово окупованих територій, повідомив у телеграм керівник Офісу Президента України Андрій Єрмак.

«За роки окупації вони пережили утиски, примус і нав'язування російської пропаганди, а сьогодні вже у безпеці й отримують необхідну допомогу в Україні. Серед них — сестри, яких окупаційна влада намагалася забрати в інтернат після смерті матері; діти, яких змушували співати гімн РФ та брати участь у пропагандистських зустрічах із російськими військовими; підліток, якого попри проблеми зі здоров'ям поставили на військовий облік, а його маму принижували за відмову відправити дітей на мілітаризовані заходи. Сьогодні всі вони отримують підтримку: відновлюють документи, проходять психологічну реабілітацію та отримують підтримку для початку нового вільного життя. Дякую Save Ukraine та всім партнерам за допомогу у порятунку цих дітей. Виконуємо завдання Президента — повернути всіх дітей».

І ДОПОМОЖУТЬ, І ПОЯСНЯТЬ, І ПЕРЕВІРЯТЬ

РОДИНА ЖИТЕЛЬКИ ОСНОВ'ЯНСЬКОГО РАЙОНУ ХАРКОВА ПАНІ СВІТЛАНИ ОТРИМАЛА ГРОШІ НА РЕМОНТ ОСЕЛІ ЗА ПРОГРАМОЮ «ЄВІДНОВЛЕННЯ». ЗА ДЕЯКИЙ ЧАС, ЗГІДНО З ПРАВИЛАМИ, ДО НЕЇ ЗАВІТАЛА ВЕРИФІКАЦІЙНА КОМІСІЯ, КОТРА МАЄ ПЕРЕВІРИТИ ДОЦІЛЬНОСТІ ВИКОРИСТАННЯ ДЕРЖАВНИХ КОШТІВ.

нання і сума коштів, виділених за держпрограмою. Представник комісії з надання компенсації за пошкоджені об'єкти нерухомого майна **Олексій Липовий** повідомив, що такі перевірки є обов'язковою умовою програми. На жаль, інколи під час перевірок виникають і проблемні питання. Тож вкотре просить бути уважними:

— Дехто не розуміє, що мусять використати кошти згідно з чек-листом. Інші невчасно подають заявку про виконання робіт, бо не знають, або не вміють, чи не розуміють, як і коли це потрібно робити. Загалом роботи у комісії багато: на сьогодні харків'яни подали понад 23 тисячі заяв.

Також пан Липовий вчоргове наголосив, що сума коштів і терміни надання компенсації не залежать від Харківської міської ради. Програма державна, тому працівники міських служб можуть допомогти тільки з консультацією щодо оформлення заявки чи виконання умов програми.

Зі свого боку, пані Світлана зауважила, що весь час, поки вирішувала питання щодо відновлення житла, тісно співпрацювала з міськими спеціалістами і зрозуміла, наскільки важлива підтримка влади в такій нелегкій справі:

— Те, що робить наша міська влада для того, щоб харків'яни могли подолати всі перешкоди, — надзвичайно. Підтримка, допомога, увага до кожного. Постійно можна телефонувати, консультуватися не тільки з фахівцями, які працюють із програмою «ЄВідновлення», а й з фахівцями інших важливих напрямів. Тому широко дякую за підтримку.

Будинок жінки був пошкоджений 27 березня 2022 року:

— Розлетілися на друзки всі вікна, у кожній кімнаті обвалилася стеля, уламками побито дах, зазнали пошкоджень усі комунікації, зокрема і система опалення. Ми її поміняли. Поставили новий котел, зробили нову систему подачі води. Я розумію, що звітувати перед державою потрібно, тому ми намагалися, звісно, діяти згідно з тим чек-листом, який отримали.

У чек-листі зазначені всі пошкодження в оселі. Є там і перелік запланованих робіт, терміни їхнього вико-

ЖИТТЯ НЕ СТАЄ НА ПАУЗУ

У ХАРКІВСЬКОМУ МІСЬКОМУ ПЕРИНАТАЛЬНОМУ ЦЕНТРІ ВЧЕРГОВЕ ТРИВАЄ ВИПСКА ДО ДОМУ НОВОНАРОДЖЕНИХ ХАРКІВ'ЯН.

До війни у центрі народжували до 4–5 тисяч дітей на рік. З початком війни кількість пологів значно зменшилася, повідомила директорка перинатального центру **Світлана Коровай:**

— Але останнім часом ми спостерігаємо стабільність: люди повертаються, народжують. Співвідношення хлопчиків-дівчаток кожен місяць по-різному, але приблизно 55% хлопчиків і 45% дівчаток. Радіємо кожному немовляті та вдячні харків'янам, які довіряють нам. У нас працюють висококваліфіковані бригади, ми надаємо допомогу на високому рівні, зокрема, коли пологи передчасні. Виходжуємо дітей з дуже малою вагою. Наприклад, зараз у нас є дитина, яка народилася з вагою 630 грамів, проте вже важить 2,5 кг і почуває себе добре.

Світлана Горбунова-Рубан, заступниця міського голови з питань охорони здоров'я та соціального захисту:

— Місто — це, передусім, люди. Усе, що ми робимо: квіти, парки, дороги, ремонт комунікацій — для людей, щоб вони могли жити у комфортних умовах. У Харкові працює вся інфраструктура, готуємося до зими, робимо все, щоб було світло, тепло, вода. Все для того, щоб створити прийнятні умови для життя, щоб люди хотіли тут жити. Маленьке свято, яке відбулося у перинатальному центрі, є квінтесенцією філософії нашого міста. Народження дітей, створення сімей — соціальний капітал, за який ми боремося. Ми вдячні тим, хто залишився, хто народжує дітей у Харкові. З надією чекаємо на тих, хто поїхав, вони повернуться, будуть тут жити, працювати і знову народжувати дітей.

Молоді батьки не можуть надивитися на своїх діточок. У них на обличчях наче написано: «Найщасливіша людина на світі».

Наталія і Денис:

— У нас дівчинка, назвали Мілада. Вдома чекає син, 3 роки. Його народжувала під час війни, але в Ужгороді. А друга в нас справжня харків'янка!.. У мене вже вік такий: або треба було зважуватися на другу дитину, або все.

Єлизавета і Владислав:

— Ми не планували, але так вже трапилося. Звичайно, дуже переймалися, тому що Харків, війна, проте дитину треба народжувати, а не чекати кращих часів. Тому ось сьогодні з нами син.

РЕАГУЙТЕ НА СИГНАЛИ ПОВІТРЯНОЇ ТРИВОГИ!

ЗА МИНУЛИЙ ТИЖДЕНЬ У ХАРКОВІ НЕ ЗАФІКСОВАНО ЖОДНОГО ВИПАДКУ ЗАГИБЛИХ ЧИ ПОРАНЕНИХ ВНАСЛІДОК ВОРОЖИХ АТАК, ПОВІДОМИВ МІСЬКИЙ ГОЛОВА ІГОР ТЕРЕХОВ.

— Це, безперечно, головний підсумок останніх семи днів,

Втім, обстріли все одно були. Ворог завдав одного удару по місту, використавши БПЛА типу «Молнія». Вибух стався поблизу навчального закладу в Салтівському районі.

Саме тому я знову і знову наголосую: реагуйте на сигнали повітряної тривоги! Якщо сирена лунає — значить, імовірність ворожих атак реальна.

Система оповіщення працює чітко. Наші військові та фахівці постійно моніторять повітряний простір і оперативно передають інформацію про загрози, щоб кожен зміг вчасно сховатися.

Загальна тривалість повітряних тривог у місті Харкові була меншою на 35 годин, або на 51%, ніж в області. Це обнадійлива тенденція, але вона не має притупляти нашу пильність. Ворог залишається активним, і ситуація може змінитися будь-якої миті.

БІЛЬШЕ МОЖЛИВОСТЕЙ ДЛЯ ЗАНЯТЬ СПОРТОМ

У ХАРКОВІ ЗА ІНІЦІАТИВОЮ МІСЬКОГО ГОЛОВИ ІГОРЯ ТЕРЕХОВА В ІНДУСТРІАЛЬНОМУ РАЙОНІ У ДИТЯЧО-ЮНАЦЬКІЙ СПОРТИВНІЙ ШКОЛІ ВІДКРИЛИ ДВА НОВИХ ВОЛЕЙБОЛЬНИХ МАЙДАНЧИКИ.

Спортивні площі призначені для пляжних видів спорту, пояснив директор Департаменту у справах сім'ї, молоді та спорту ХМР **Олександр Власенко:**

— У місті багато дітей, які обирають пляжні види спорту. Вже набрали групи, де вони будуть тренуватися під пильним наглядом професійних наставників. Надалі плануємо створити ще кілька нових локацій для волейболу і гандболу.

У день відкриття нові майданчики одразу випробували на практиці. Відбувся етап змагань із пляжного волейболу в рамках спартакіади «Битва Департаментів, комунальних підприємств та районних Адміністрацій».

Оксана Панасейко, керівниця юридичної служби КП «ХТМ»:

— Гра дуже подобалася, команди потужні й сильні. Атмосфера чудова, організація на високому рівні. Вважаю, що сьогоднішній день нам вдался.

Павло Залозний, старший майстер СКП «Харківміськліфт»:

— Майданчики дуже добрі, пісок м'який і чистий, гра-ти чудово, усі задоволені, відчуття неймовірні.

ВІЙНА. ОБЛИЧЧЯ. МОНОЛОГИ

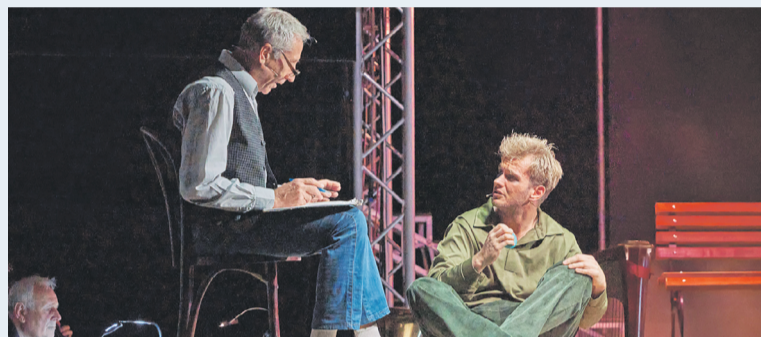
У LOFT STAGE ХАРКІВ ОПЕРА ВІДБУЛАСЯ ПРЕМ'ЄРА АУДІОВІЗУАЛЬНОГО ПЕРФОРМАНСУ «ВІЙНА. ОБЛИЧЧЯ. МОНОЛОГИ».

«Війна. Обличчя. Монологи» — це синтез музики, прози, пластичного театру та цифрового мистецтва, сценічна історія про людину у вирі війни, яка залишає глибокий слід у серці кожного глядача.

В основі перформансу: твори «Примарна земля» Андрія Бондаренка, «Хроніки евакуйованого тіла і загубленої душі» Анни Галас, «Марафон "російська рулетка"» Катерини Пенькової.

Спеціально для проекту написали музику Ігор Гайденко, Дмитро Малий та Володимир Богатирьов.

Організатор проекту «Війна. Обличчя. Монологи»: Харківський національний академічний театр опери та балету ім. М. В. Лисенка за фінансової підтримки Українського культурного фонду у партнерстві з Харківським національним університетом мистецтв ім. І. П. Котляревського та за інформаційної підтримки Kharkiv Media Hub.

НАВІТЬ ДРІБНИЦІ МОЖУТЬ НАДИХАТИ

ВЕНТИЛЯЦІЙНИЙ КІОСК МЕТРО БІЛЯ СТАНЦІЇ «ЗАХИСНИКІВ УКРАЇНИ» ПРИКРАСИВ РОЗПИС ХАРКІВСЬКОЇ ХУДОЖНИЦІ.

Відома художниця-муралістка та викладачка Харківської державної академії дизайну і мистецтв Анастасія Худякова розписала вентиляційний кіоск біля станції метро «Захисників України».

— Цей мурал — моя спроба поєднати урбаністику з живою енергією кольору та форми. Я обрала геометричні елементи як символ впорядкованості, гармонії та ритму міста, але водночас наповнила їх яскравими, динамічними кольорами, щоб передати відчуття руху та змін. Вентиляційний кіоск має чотири сторони, але я сприймала його як єдине полотно, — розповідає Анастасія Худякова.

За словами авторки розпису, лінії та форми перетікають з однієї площини на іншу, з'єднуючи всі сторони в суцільну композицію — ніби простір дихає і не має меж. Важливо, щоб навіть такі

об'єкти могли надихати, дивувати, викликати посмішку чи роздуми — нехай навіть на кілька секунд.

ХВОСТАТИЙ АРТИСТ ЗАЧАРУВАВ МАЛЕЧУ

ДНЯМИ У БІБЛІОТЕЦІ-ФІЛІЇ № 42 ДЛЯ ДІТЕЙ ЦБС НЕМИШЛЯНСЬКОГО РАЙОНУ ВІДБУЛОСЯ СПРАВЖНЄ ДОГ-ШОУ.

Пуделю Ізюму близько року, але юне обдарування вразило дітлахів безліччю ефектних трюків.

▶ СВІТЛИНИ УЛЮБЛЕНЦІВ — ЦЕ ЗВОРУШЛИВА ІСТОРІЯ

— Проект «Світ дивовижних тварин» ми започаткували у минулому році, — ділиться завідувачка бібліотекою Олена Пасько. — Якось я помітила, що, приходячи у книгарню, наші відвідувачі залишають песиків на вулиці, бо вважають, що заходити у приміщення з собаками не можна. Тому ми зробили позначки, що наша бібліотека дружна до тварин, і читачі стали приходити до нас разом з улюбленицями. Крім того, ми організували флешмоб — я стала фотографувати наших читачів разом з їхніми песиками. У серпні минулого року на День собак зробили добірку таких світлин.

Флешмоб продовжується, тож нещодавно на День собак у бібліотеці презентували фотоколекцію, доповнену новими світлинами. Майже за кожним фото — зворушлива історія, яку діти розповідають про своїх улюблениців.

— Нашу бібліотеку відвідували читачі з дворняжкою Бобом. Коли почалася війна, родина побачила нещасне цуценятко на околиці села і разом з ним приїхала до Харкова, — згадує декілька історій пані Олена. — Одна наша маленька відвідувачка приходила з собачкою Лорою — її військовий дав родині дівчинки на перетримку, і тепер вона нею опікується. Сім'я іншої дівчинки взяла песика з притулку.

▶ АКТОРСЬКА КАР'ЄРА СТАРТУВАЛА У ДВОРІ

Незмінною частиною проекту у дитячій бібліотеці стали шоу з песиками, де читачі демонструють таланти своїх

улюблениців. Так народилася й ідея вистави, яка відбулася днями.

— Веронічка — наша читачка — відвідує бібліотеку разом з братиком. Вони — переселенці з Краматорська, живуть у Немишлянському районі. Минулого року родина придбала пуделя Ізюма і теж стала учасницею флешмобу — в нас було фото, на якому Ізюм ще цуценятко. Веронічка його дресує, і коли влітку вона прийшла з пуделем за літературою, почала показувати, що він вміє. Дівчинка розповіла, що коли виходить з Ізюмом на прогулянку, у дворі збирається дівтора, щоб подивитися цирк. Я запропонувала Веронічці показати цирк у нашій бібліотеці. Зустріч читачів з песиком днями відбулася.

▶ ЯК ІЗЮМ СТАВ РОДЗИНКОЮ ЗАХОДУ

У бібліотеці підготували цілу низку цікавих і корисних заходів. Організували виставку, провели вікторину, розповіли про різні породи собак, про пса Патрона. Малеча розказала про своїх домашніх тваринок та про яких звіряток мріє. Діти показали фото з улюбленицями, погортали веселі книжки про собак, чимало дізналися про чотирилапих друзів, про те, як треба про них піклуватися, як поводитися з незнайомими тваринами на вулиці.

А ще дівтора познайомилася і поспілкувалася з чарівним вихованцем Веронічки. Ізюм став справжньою родзинкою заходу. Пуделі — одна з найрозумніших і найкмітливіших порід, бо мають відмінну пам'ять і легко піддаються дресурі. А ще пуделі надзвичайно компанійські і дружні до дітей. Хвостатому артисту трохи більше року, але, незважаючи на вік, юне обдарування показало дітлахам безліч ефектних трюків. До речі, малюки були не тільки глядачами. Кожен мав змогу спробувати себе в ролі кінолога, і темпераментний пудель охоче виконував всі команди. Дресуванням захопилися всі. Навіть ті, хто спочатку не наважувався поспілкуватися з песиком, так розійшлися, що довелося їх трошки заспокоювати. Дітлахи ніяк не хотіли відпускати симпатягу-пуделя і по кілька разів становилися у чергу, щоб віддати команди старанному Ізюму.

За яскраві виступи артисти отримали презенти: Ізюм — смаколики, а 14-річна дресувальниця — цукерки. Веронічка обіцяла навчити Ізюма свіжим трюкам і показувати у бібліотеці нові «циркові програми», доповнені оригінальними номерами.

Наприкінці малеча теж побажала виступити зі своїми улюбленицями. Одна з дівчаток запропонувала як артистку свою кішку — щоправда, тваринка поки має тільки два очевидні таланти — їсти і спати. А ще у бібліотеці не виключають, що після зустрічі з чарівним Ізюмом головною темою у спілкуванні маленьких читачів з батьками стане «ну купіть мені собачку!».

— Такі заходи — дуже гарна справа, — вважає Олена Пасько. — Діти не тільки розважаються і вчать любові до тваринок й поводженню з домашніми улюбленицями. Спілкування з песиками позитивно впливає на їхній психоемоційний стан — підтримує, заспокоює, що вкрай важливо під час війни. Також дуже вагомо, що під час теплих зустрічей дітки вчать знаходитися, комунікувати один з одним, обговорювати різні теми.

ЯК НАЛЯКАТИ ВЧИТЕЛЯ

У КІНЦІ СЕРПНЯ УКРАЇНСЬКІ ВЧИТЕЛІ ОТРИМАЛИ НА ПОШТУ ЛИСТИ ВІД МІНІСТЕРСТВА ОСВІТИ І НАУКИ УКРАЇНИ З НОВИМ НАКАЗОМ «ПРО ЗАТВЕРДЖЕННЯ КОНЦЕПТУАЛЬНИХ ЗАСАД ОСВІТНІХ ГАЛУЗЕЙ ТА ДОРОЖНЬОЇ КАРТИ РЕАЛІЗАЦІЇ КОНЦЕПТУАЛЬНИХ ЗАСАД ОСВІТНІХ ГАЛУЗЕЙ НА 2025–2030 РОКИ».

Документ має 509 сторінок, і те, як він написаний, обурює більшість освітян.

Відео зі своєю думкою виклала у соціальної мережі TikTok вчителька літератури Юлія Євгенівна, котра впевнена, що ніякої важливої цінності згаданий наказ не несе. Навіщо щороку видавати нові концептуальні засади, адже в них практично нічого не змінюється: «Він має більше сторінок, ніж книга. Я читаю назву документа і не розумію, що хоче сказати Міністерство таким листом». На думку педагогині, жоден наказ, написаний сухою мовою, не покращив якості викладання. Вчителька вважає, що для досягнення поставленої мети треба зробити методичні рекомендації людською мовою зі зручною, максимально простою інтерактивною картою.

У коментарях більшість підтримали думку авторки допису. Вчителі пишуть, що кількість сторінок у наказі тільки відлякує від його перегляду. А ті, хто все ж таки прочитав, вказують на те, що нічого нового з документа не дізналися.

ВСТАЛИ Й ПОЇХАЛИ

ВІДКРИТТЯ КОРДОНІВ ДЛЯ УКРАЇНСЬКИХ ЧОЛОВІКІВ У ВІЦІ 18–22 РОКІВ ЗАГРОЖУЄ ВТРАТОЮ РОБОЧОЇ СИЛИ НА РИНКУ ПРАЦІ, ПИШЕ РБК-УКРАЇНА, ПОСИЛАЮЧИСЬ НА ПРЕДСТАВНИКІВ БІЗНЕС-СПІЛЬНОТИ.

Протягом трьох років бізнес робив ставку на молодь, якій не загрожує мобілізація, але тепер усі інвестиції в такий персонал втрачено.

За словами підприємців, молодь вже почала звільнятися з роботи, плануючи виїзд з країни із наміром залишитися за кордоном.

«Люди просто встали й поїхали. Телефонують і кажуть: «Я у Швейцарії». Це нова реальність», — описав ситуацію в мережі магазинів «Сільпо» старший партнер компанії Korn Ferry Роман Бондар.

Директор з управління персоналом в компанії МХП

Сергій Ніколаєв скаржиться, що відкриття кордонів для молоді зруйнувало бізнесові стратегії, які створювалися від початку війни. За його словами, компанія системно інвестувала в молодь, але тепер «в одну мить» усе зруйновано.

ПО-ЄВРОПЕЙСЬКІ

В УКРАЇНІ З'ЯВИЛОСЯ ПРЯМЕ СПОЛУЧЕННЯ ЄВРОКОЛІЄЮ З КРАЇНАМИ ЄС. З 12 ВЕРЕСНЯ 2025 РОКУ З УЖГОРОДА ПОЧНУТЬ КУРСОВАТИ ПРЯМІ ПАСАЖИРСЬКІ ПОЇЗДИ ДО БРАТИСЛАВИ, ВІДНЯ І БУДАПЕШТА. ПРОДАЖ КВИТКІВ БУЛО ВІДКРИТО 5 ВЕРЕСНЯ.

Будівництво колії між Чопом й Ужгородом розпочалося у 2024 році й менш ніж за рік було завершено, попри війну та всі труднощі.

Віцепрем'єр-міністр з відновлення України Олексій Кулеба зазначив: «Вперше в сучасній історії ми збудували з нуля ділянку євростандарту 1435 мм протяжністю 22 км між Чопом й Ужгородом. Завдяки залізничній колії Ужгород став першим обласним центром, який отримав пряме залізничне сполучення з Європейським Союзом».

— Цей проект — важливий етап розбудови європейської залізничної мережі в Україні, і надалі ми будемо лише нарощувати темпи. Уже у 2026 році плануємо електрифікувати цю ділянку та розпочати будівництво євроколії у напрямку Львова, яке маємо намір завершити протягом 2–3 років, — повідомив голова правління АТ «Укрзалізниця» Олександр Перцовський.

ГОЛОВНІ ПЕСИМІСТИ СВІТУ

ЗНАННЯ АНГЛІЙСЬКОЇ МОВИ ВІДКРИВАЄ БІЛЬШЕ МОЖЛИВОСТЕЙ У ЖИТТІ. АЛЕ СХОЖЕ, ЩО ТІ ЛЮДИ, ДЛЯ ЯКИХ АНГЛІЙСЬКА Є РІДНОЮ, ВИЯВИЛИСЯ ЧИ НЕ НАЙНЕЩАСНИШИМИ ЛЮДЬМИ НА ПЛАНЕТІ.

Цьогорічний Всесвітній звіт про щастя засвідчив, що у таких країнах, як Велика Британія, США, Ірландія, Австралія, Нова Зеландія та Канада зростає кількість молоді, яка потерпає від стресу і відчувається нещасною.

Звісно, англійська мова тут ні до чого. Аналіз показує, що саме в зазначених країнах з низки причин молоді бракує оптимізму щодо власного майбутнього, зокрема щодо кар'єрних перспектив.

Однією з головних причин песимізму є криза на ринку житлової нерухомості. у Британії та США вона здорожчала на понад 200% за останні 30 років, тоді як у континентальній Європі ціни зросли лише на 80%. Якщо в минулому мрія про власне житло була для молоді міцною мотивацією працювати, то сьогодні вона вже просто не вірить, що колись зможе заробити достатньо грошей, аби придбати власне житло. Ситуація погіршується тим, що в англосаксонських країнах володіння будинком чи квартирою є одним з головних мірил успіху. Тож, не маючи змоги придбати житло, молодь ще глибше занурюється в депресію.

ВСЕ ЗАРАДИ КОХАННЯ

СУЧАСНІ ЖІНКИ ДЕДАЛІ ЧАСТІШЕ ЛЯГАЮТЬ ПІД НІЖ, ЩОБ ВКОРОТИТИ СОБІ ЗРІСТ, АБИ ЗБІЛЬШИТИ СВОЇ ШАНСИ ЗНАЙТИ ПАРТНЕРА.

Деякі з них переконані, що чоловіки відчуваються незручно з вищими за них.

Тож усе більше клінік у Стамбулі (Туреччина) пропонують вкрай суперечливу процедуру як частину привабливих пакетів, що містять госпіталізацію, а також безкоштовні екскурсії містом, обіди в ресторанах і навіть морські прогулянки. Спочатку розроблена з медичною метою, щоб виправити дисбаланс довжини кінцівок, операція з укорочення ніг, як стверджується, стала популярною серед жінок, які вважають, що мініатюрний зріст є більш бажаним.

Операція з остеокорочення передбачає розрізання кістки ноги пацієнта, видалення частини стегнової кістки, а потім фіксацію кісток разом металевими стрижнями. Турецькі лікарі стверджують, що можуть вкоротити стегно до 5,5 см, а литку — до 3 см. Але експерти кажуть, що треба очікувати нестерпного болю, тривалого періоду відновлення і потенційно незворотного пошкодження нервів, також можливе інфікування. Є й обмеження за вагою: пацієнти мають важити від 70 до 75 кг.

Але процедура користується попитом: лише одна лікарня в Стамбулі від 2023 року провела 10 таких операцій.

У ДИСКУСІЇ ФОРМУЄТЬСЯ ІСТИНА

У МЕГАПОЛІСІ СТАРТУВАВ ДРУГИЙ ЕТАП МОЛОДІЖНИХ ДЕБАТІВ, ОРГАНІЗОВАНИХ МОЛОДДЮ «УСПІШНОГО ХАРКОВА».

Перше осіннє засідання зібрало активних учасників, готових дискутувати, вчитися слухати одне одного й відстоювати власну позицію. Продовження весняних зустрічей доводить: молодь міста хоче мислити, говорити й впливати.

Сюзанна Сидоренко:

— Сьогодні я долучаюся до Харківського дебатного клубу, який надає можливості соціалізуватися, знайомитися з однолітками, обмінюватися думками, висловлювати свою позицію. У Харкові молодь активна, їй багато чого цікавить. Мені подобається сприятлива атмосфера, подобається висловлювати свою думку слухати інших.

Штучний інтелект, політичні виклики і події, що змінюють Україну, — молоді учасники дебатів складних тем не уникали. Подібні обговорення, зазначають вони, допомагають посилити навички критичного мислення і чіткіше бачити, як окремі рішення сьогодні впливають на спільне завтра.

Зважаючи на актуальність, восени дебатні зустрічі стануть регулярними, обіцяють організатори. Долу-

читися зможе кожен, адже чим більше учасників, тим яскравіші дискусії.

Дмитро Сафонов:

— Подібні заходи дають можливість молоді покращити свої навички ведення дискусій, допомагають підібрати більш аргументовану позицію, формувати тези і антитези. Приклад підтверджує, що в Харкові життя продовжується попри війну. А теми, які ми обговорюємо, важливі й актуальні, допомагають молоді краще орієнтуватися в подіях.

Цього разу місцем зустрічі став простір Eastern Ukraine EDIH, створений на базі хабу «Платформа стійкого бізнесу» за підтримки уряду Японії та ПРООН.

Нікіта Сабельников, керівник відділу інноваційного розвитку міста КУ «Офіс реформ Харкова»:

— Простір працює трохи більше місяця, але ми вже провели близько 15 партнерських заходів, що відвідали понад 200 осіб: і в зоні коворкінгу, і в івент-залі. На офлайн-заходи є великий запит. У вересні планується як мінімум ще 15 подій. Ми відкриті до партнерства і запрошуємо харків'ян до себе.

ЗРУЧНО ДЛЯ СТУДЕНТІВ

ВІДТЕПЕР ЗАРЕЄСТРУВАТИ МІСЦЕ ПРОЖИВАННЯ В ГУРТОЖИТКУ МОЖНА ЧЕРЕЗ ДІЮ. ЖОДНИХ ЧЕРГ І ЗАЙВИХ ДОВІДОК.

Раніше студенти збирали стоси паперів і йшли до ЦНАПу.

Дія зробила все простим:

- авторизуйтеся на порталі «Дія»;
- оберіть в особистому кабінеті Послуги — Усі послуги — Зміна місця проживання;
- перевірте особисті дані та вкажіть, що бажаєте зареєструвати місце проживання у гуртожитку;
- перевірте поточну адресу: якщо відомості відсутні в реєстрі — зазначте зареєстроване місце проживання або вкажіть, що його немає;
- оберіть свій навчальний заклад та адресу гуртожитку, у якому бажаєте зареєструватися;

— якщо ви підписували паперовий договір про поселення, вкажіть його номер й дату підписання;

— підпишіть заяву КЕП або Дія. Підписом. Після погодження заяви університетом сплатить послугу і очікуйте на рішення.

Реєстрація місця проживання в гуртожитку доступна вже у 23 закладах освіти. З переліком закладів можна ознайомитись на порталі «Дія».

Проект реалізується Програмою EGAP, що виконується Фондом Східна Європа за підтримки уряду Швейцарії. За співпраці Міністерства цифрової трансформації України з Міністерством внутрішніх справ, Державною міграційною службою України та ДП «Документ».

КІЛЬКІСТЬ АПТЕК ЗБІЛЬШИЛАСЯ

У ХАРКОВІ СТАНОМ НА СЬОГОДНІ ФУНКЦІОНУЮТЬ 536 АПТЕК РІЗНИХ МЕРЕЖ.

У Департаменті адміністративних послуг та споживчого ринку повідомили, що за рік їх кількість збільшилася на 6%. Крім медичних виробів і санітарно-гігієнічних товарів, там можна придбати дитяче харчування та воду, аксесуари для купання та годування немовлят, товари для догляду тощо. Також в аптеках можна створити замовлення онлайн, забронювати товари, оформити кур'єрську доставку, отримати консультації медичних фахівців та ін.

На випадок відключення електроенергії джерелами альтернативного живлення забезпечені 475 аптек, що на 10% більше, ніж у вересні 2024 року.

ЯК ЗАХИСТИТИ СЕРЦЕ ВОСЕНИ

ВОСЕНИ ЗРОСТАЄ РИЗИК ЗАСТУД І ВІРУСНИХ ІНФЕКЦІЙ. ДЛЯ ЛЮДЕЙ ІЗ СЕРЦЕВО-СУДИННИМИ ЗАХВОРЮВАННЯМИ НАВІТЬ ЗВИЧАЙНЕ ГРВІ АБО ГРИП МОЖУТЬ МАТИ СЕРЬОЗНІ НАСЛІДКИ.

За даними ВООЗ, серцево-судинні захворювання (ССЗ) є провідною причиною смертності у світі: щороку від них помирає близько 18 мільйонів людей. В Україні ситуація ще гостріша — понад 65% усіх смертей пов'язані саме з патологіями серця та судин. Тому профілактика та правильний догляд за серцем у сезон застуд є критично важливими.

▶ ЧОМУ ЗАСТУДА НЕБЕЗПЕЧНА ДЛЯ СЕРЦЯ

Під час хвороби організм переживає запальні процеси, підвищення температури, прискорене серцебиття, зневоднення, що ускладнює роботу серця. Особливо порада стосується людей, які вже мають хронічну патологію: гіпертонію, ішемічну хворобу, серцеву недостатність тощо.

▶ ЯК ДОПОМОГТИ СЕРЦЮ В СЕЗОН ЗАСТУД?

— Уживайте ліки регулярно. Дотримуйтеся призначень лікаря навіть тоді, коли самопочуття покращується. Під час хвороби серцю потрібна додаткова підтримка — препарати допомагають стабілізувати тиск, ритм і зменшити ризик ускладнень.

— Вакцинуйтеся. Щеплення від грипу рекомендоване для людей із серцево-судинними захворюваннями, адже зменшує ризик тяжких ускладнень, госпіталізацій й навіть інфарктів на фоні грипу.

— Харчуйтеся збалансовано. Сезонні овочі, фрукти, риба, горіхи, оливкова олія — корисні продукти підтримують імунітет і еластичність судин.

— Мінімізуйте важку, жирну та солону їжу.

— Контролюйте споживання рідини і солі. Пийте достатньо води, але зважайте на рекомендації лікаря, особливо якщо є набряки. Обмежте сіль у раціоні, щоб не провокувати підвищення тиску.

Будьте фізично активними, але в міру. Систематичні прогулянки на свіжому повітрі корисні. Бажано уникати перевантажень, особливо у період відновлення після хвороби.

— Зменшуйте рівень стресу (наскільки можливо). Емоційне здоров'я тісно пов'язане з роботою серця. Знаходьте час на відпочинок, приємні дрібниці та спокійні ритуали: дихальні вправи, м'яка музика, гарячий чай чи розмова з близькою людиною.

— Не ігноруйте тривожні симптоми. Біль у грудях, задишка, виражена слабкість або запаморочення — причина негайно звернутися до лікаря.

Дотримання простих рекомендацій, як-от відмова від куріння, здорова дієта, регулярна фізична активність, контроль артеріального тиску і холестерину може запобігти до 80% випадків серцево-судинних захворювань.

МИСТЕЦТВО, ЯКЕ ВИМАГАЄ ТЕРПІННЯ

ВИХОВАННЯ ДІТЕЙ — ШЛЯХ ДОВЖИНОЮ У ЖИТТЯ. ТА КОЛИ СИН ЧИ ДОНЬКА ДОРΟΣЛІШАЮТЬ, НАСТАЄ МИТЬ, КОЛИ БАТЬКІВСЬКА РОЛЬ ЗМІНЮЄТЬСЯ.

Дорослішання — час, коли більше не можна контролювати, наставляти на кожному кроці або ухвалювати рішення замість дитини. Тепер завдання інші: зберегти довіру, підтримати їхню автономію і побудувати теплі, поважні стосунки на новому рівні.

Стосунки з дорослими дітьми вимагають не меншої уваги й зусиль, ніж у дитячому віці, розповіло видання Psychology Today. Проте тепер ключовими стають поважний діалог, прийняття і щирий інтерес до їхнього життя.

Усвідомте, що ваша роль змінилася

Колись ви були головним наставником, контролером і охоронцем. Тепер настав час стати радше партнером й ментором. Дорослі діти потребують не вказівок, а визнання їхньої самостійності. Замість порад у стилі «зроби ось так» важливі слова підтримки:

«Я бачу, що ти серйозно подумав над рішенням, що схвалив, і поважаю твій вибір».

Допомога зміцнює впевненість дітей у власних силах.

Навчіться поважати межі

Ваші діти мають право самі визначати, як часто телефонувати, про що розповідати, а що залишати особистим. Якщо донька чи син рідко виходять на зв'язок, не варто дорікати, у них власний ритм життя. Натомість можна сказати: «Я завжди рада тобі, коли знайдеш хвилинку зателефонувати». Доброзичливість знімає тиск і залишає простір для ширшої ініціативи.

Візьміть відповідальність за минулі помилки

Кожен із нас міг у минулому бути занадто суворим чи неухважним. Важливо відверто визнати свої помилки і, якщо потрібно, перепросити. Щирі слова на кшталт «Мені шкода, що тоді я не підтримав тебе» відчиняють двері для зцілення і відновлення довіри.

Не давайте непроханих порад

Найбільша спокуса для батьків — розповідати, «як правильно». Але дорослі діти сприймають поради як критику. Краще запитати: «Хочеш, я поділюся своїм досвідом, чи ти бажаєш сам розібратися?» Так ви продемонструєте повагу та залишите шлях до самостійного вибору.

Дозвольте робити власні помилки

Навіть якщо бачите, що шлях дитини веде до труднощів, варто стриматися. Помилки — важлива частина дорослішання. Довіра до права на експерименти — найцінніший подарунок, який тільки можна дати.

Вирішуйте конфлікти з повагою

Суперечки неминучі, але головне — як ви їх проживаєте. Замість жорстких фраз варто почати діалог словами: «Мені важливо зрозуміти твою думку. Можемо поговорити?» Шанування дитини знижує напруженість і зберігає контакт.

Живіть власним життям

Батьки, які цілковито зосереджуються на дітях, ризикують стати для них тягарем. Маєте бути прикладом активності, розвивайте хобі, спілкуйтеся з друзями, подорожуйте. Таким чином і у дітей буде простір і ви покажете, що теж умієте бути щасливими незалежно від них.

Створюйте миті єднання

Щирий інтерес до життя дітей — основа близькості. Запропонуйте зустрітися за кавою, подивитися разом фільм, запросіть їх до спільного хобі. Іноді навіть просте повідомлення «Доброго ранку, гарного дня!» може стати тим місточком, який зміцнює стосунки.

Знайти спільну мову з дорослими дітьми — то мистецтво, яке вимагає терпіння, емпатії та готовності змінюватися. Коли ви відпускаєте контроль і натомість обираєте діалог, довіру та взаємну повагу, ваші стосунки переходять на якісно новий рівень.

Пам'ятайте, що дорослі діти не припиняють бути вашими дітьми, але тепер вони хочуть бути ще й вашими друзями.

▶ ДИСТАНЦІЯ — НЕ ЗАВЖДИ ПОГАНО

Та з віком багато дітей починають віддалятися, що спершу здається нормальним: навчання, друзі, робота. Але потім із кожним роком дзвінків і зустрічей стає

менше, а розмови вже поверхневі. І батьки залишаються на самоті з болісним питанням: «Чому моя дитина більше не хоче спілкуватися?»

Видання Psychology Today пояснює, що дорослі діти часто дистанціюються не через егоїзм або злість, а через глибші психологічні причини. І хороша новина у тому, що коли ви зрозумієте витoki причини, то можете знову побудувати зв'язок — не через контроль, а через повагу та безпеку.

Безпека важливіша за сімейний обов'язок

Найчастіше причиною дистанції є прагнення емоційної безпеки. Якщо у минулому були травматичні епізоди, конфлікти, ігнорування чи приниження, навіть якщо ситуації були поодинокі чи дрібні образи, дитина могла за своїти: «Поруч із батьками я не у безпеці».

Іноді батьки щиро не пам'ятають болісні моменти чи не надають їм значення. Але для дитини подія може бути чимось, що залишило глибокий слід.

Наприклад, ви могли розповісти батькам, що віддалилися, бо вони знецінили ваші скарги на психологічне насильство з боку старшого брата чи сестри. Батьки вважали непорозуміння «звичайним суперництвом», а ви — глибокою травмою, яка досі впливає на самооцінку і стосунки.

Як наслідок — доросла дитина може уникати контактів не через злість, а через потребу зберегти власний емоційний ресурс. Вона не хоче знову відчувати біль, знецінення чи небезпеку.

Прагнення до незалежності та власної ідентичності

Для молодої людини важливо мати простір, щоб зрозуміти: «Хто я є? Чого я хочу?» Якщо ж батьки надто активно дають поради, втручаються у вибір роботи, партнера,

стилю життя, дитина сприймає щире повчання як спробу контролю.

Навіть якщо батьки бажають лише добра, дітьми може зчитуватися як недовіра: «Мама не вірить, що я сам(а) впораюся». І такі думки заважають дорослому синові чи доньці знайти себе. У кінцевому підсумку у певні періоди життя дистанція — не відмова від зв'язку, а необхідний етап відокремлення, без якого не буває справжнього дорослішання.

Незадоволені емоційні потреби з дитинства

Можливо, дитина зростала у люблячій родині, але не почувалася почутою. Вона могла відчувати, що її емоції неважливі, проблеми применшуються, а справжні переживання — не визнаються. Сьогодні така людина може обирати віддаленість, легке спілкування «на відстані» чи взагалі мінімум контакту. Чому? Бо хоче уникнути болю, не стати знову вразливою в обставинах, де її можуть не почути.

Проте жоден глибоко у душі не хоче втратити любов батьків. Можна зовні здаватися холодним, але всередині живе прагнення бути прийнятим.

Дистанція — захисна реакція, вона не свідчить про байдужість.

Як зберегти чи відновити зв'язок

◆ Станьте безпечним місцем. Створіть простір, де вас не бояться. Не наполягайте на розмові, запрошуйте, але не змушуйте.

◆ Почуйте, не виправдовуйтеся. Якщо дитина згадує болісне, не кажіть: «Не так страшно вже й було». Краще: «Мені шкода, що ти так відчув/відчула».

◆ Не втручайтеся без запрошення. Запитайте: «Хочеш, щоб я поділилася думкою, чи просто вислухала?»

◆ Поважайте межі. Якщо дитина не хоче говорити про стосунки, роботу чи релігію — не чіпайте згадані теми. Йдеться про прояв любові — повагу до особистого простору.

◆ Візьміть на себе частину відповідальності. Не потрібно звинувачувати себе, але визнати: «Так, я міг помилятися. Я не все знав. Але я хочу вчитися та бути поруч».

Відстань між батьками та дітьми — не завжди розрив, а часто пауза для зцілення. Якщо ви бажаєте відновити зв'язок, почніть із довіри, безпеки та поваги. Пам'ятайте, що навіть коли двері здаються зачиненими, серце дитини рідко буває остаточно закритим.

Іноді найкраще, що може зробити мама чи тато для дорослої дитини — не давати порад, а просто бути тихо присутнім і готовим слухати без осуду.

Гороскоп на 9 вересня

Овен (21 березня — 20 квітня)
Варто звернути особливу увагу на комунікацію. На роботі важливо бути уважним до нюансів й уникати поспіху. В особистих стосунках може виникнути невелике непорозуміння, проте все можна вирішити відвертою розмовою.

Телець (21 квітня — 21 травня)
Кар'єрні питання підуть на другий план, а ось особисті взаємини вийдуть на перше місце. Важливо бути відвертим з близькими. Позитивний вплив планет допоможе вам знаходити спільну мову навіть у складних ситуаціях.

Близнюки (22 травня — 21 червня)
Близнюків очікує день активної комунікації та взаємодії з оточенням. Не бійтеся висловлювати свої думки. Прекрасний день для вирішення конфліктів. У професійній сфері можуть з'явитися нові можливості для співпраці.

Рак (22 червня — 22 липня)
День, сповнений емоцій і внутрішніх переживань. Настала бажана мить, щоб присвятити час самоаналізу і розібратися у власних почуттях. Не бійтеся заглибитися у себе, адже саме так ви зможете знайти відповіді на запитання, які давно вас турбують.

Лев (23 липня — 22 серпня)
Вдалий час для прояву вашого лідерського потенціалу. Не бійтеся брати на себе відповідальність і ініціювати нові проекти. Команда буде готова підтримувати вас, адже ваш ентузіазм й впевненість зараз на піку. У діловій сфері чекають позитивні новини.

Діва (23 серпня — 23 вересня)
Аналітичні здібності сьогодні будуть на висоті, що допоможе у роботі та прийнятті важливих рішень. Зверніть увагу на дрібниці. В особистому житті можливі несподівані зустрічі, які принесуть нові враження і розширять коло спілкування.

Терези (24 вересня — 23 жовтня)
Соціальні навички допоможуть знайти спільну мову з друзями і родичами та уникнути конфліктів. Вдалий день для укладання фінансових угод. У сфері особистих стосунків можливі легкі непорозуміння, але вони швидко вирішаться, якщо будете відкриті й чесні зі своїм партнером.

Скорпіон (24 жовтня — 22 листопада)
Інтуїція сьогодні особливо гостра, довіряйте їй. У професійній сфері можливі позитивні зміни, які принесуть нові можливості для розвитку й покращення фінансової ситуації. Відкриються перспективи кар'єрного росту. В особистому житті настає період гармонії і стабільності.

Стрілець (23 листопада — 21 грудня)
Професійне життя отримає новий імпульс, що дозволить проявити свої таланти. День принесе несподівані рішення і перспективи, які дадуть змогу реалізувати давно забуті проекти. Колеги та керівництво будуть вражені вашим ентузіазмом і готовністю взяти на себе ініціативу.

Козоріг (22 грудня — 20 січня)
Час для розробки нових стратегій. Ваші досягнення не залишаться непоміченими. А втім, будьте готові до інтенсивної праці. У фінансовому плані будьте обережні з великими витратами. Перш ніж здійснити значні покупки, обдумайте все досконало, щоб уникнути можливих негативних наслідків.

Водолій (21 січня — 18 лютого)
День налагодження нових контактів. Колеги оцінять вашу ініціативу і внесок у спільну справу. Фінансова сфера обіцяє бути стабільною, проте утримуйтеся від великих витрат. Рекомендується обдумати довгострокові інвестиції.

Риби (19 лютого — 20 березня)
Це чудовий час для роздумів над життєвими пріоритетами. В особистому житті важливо знаходити баланс. Спілкування з коханою людиною потребує відвертості, довіри. Якщо ви самотні, не закривайтеся у собі, адже день сприяє новим знайомствам й романтичним пригодам.

ВЕРЕСЕНЬ НА ДАЧІ: РОЗСЛАБЛЯТИСЯ ЩЕ ЗАРАНО

ДАЧНИЙ СЕЗОН НАБЛИЖАЄТЬСЯ ДО ФІНІШУ, АЛЕ РОЗСЛАБЛЯТИСЯ ЩЕ НЕ ЧАС. НА ПОЧАТКУ ОСЕНІ ДАЧНИКАМ ТРЕБА ПОСПІШАТИ, ЩОБ ВСТИГНУТИ ЗРОБИТИ БЕЗЛІЧ САДОВО-ГОРОДНІХ СПРАВ. ПОКИ НЕ НАСТАЛИ ХОЛОДИ, ПОТРІБНО І ВРОЖАЙ ЗІБРАТИ, І ДО НАСТУПНОГО СЕЗОНУ ПІДГОТУВАТИСЯ.

Розповідаємо про головні етапи садово-городніх робіт.

► У САДУ

У вересні робіт в саду значно менше, аніж улітку. Але для того, щоб рослини добре пережили зиму, до настання холодів про них треба подбати.

— У вересні збирають яблука і груші пізніх сортів. Осінні сорти яблук можна укладати на тривале зберігання.

— У молодих дерев прищипують верхівки зростаючих пагонів, щоб рослини сконцентрувалися на визріванні деревини для підготовки до зимових морозів. Землю під деревами періодично рихлять, щоб якнайдовше зберегти у ґрунті вологу і забезпечити доступ повітря до коріння.

— Початок осені — це й час для закладки молодого саду. У вересні продовжують саджати молоді плодові й декоративні дерева і чагарники. Не забуваємо підготувати ями для садіння рослинної молоді: заправляємо їх перегноем і мінеральними добривами. Молоді саджанці підв'язують до кілка — опора допоможе їм втриматися при сильному вітрі восени і взимку.

— До середини вересня радять садити розсаду садових суниць, щоб вони встигли вкоренитися до приморозків. Після садіння землю навколо суниць потрібно замульчувати торфом або іншим матеріалом. Справа в тому, що мульча запобігає випаровуванню вологи з ґрунту, захищає коріння рослин від перегріву і від приморозків.

— Особливу увагу приділяємо малині, що швидко розростається, тому регулярне проріджування — просто таки обов'язкова умова багатого врожаю. Видаляючи старі, хворі та пошкоджені пагони, ми не лише покращуємо освітленість куща, а й не даємо шансів хворобам і шкідникам.

► НА ГОРОДІ

Вересень — час «контрольних робіт» і на ділянці. Значна частина городніх робіт — збір врожаю. Проте це не єдине, що треба зробити на початку осіннього сезону.

— З перших днів починають збирати коренеплоди: петрушку, селеру, моркву, буряки. Стверджують, що саме у такий період у них накопичується максимальна кількість поживних речовин. Оптимальні умови для збирання — суха прохолодна погода. До того ж збирають кабачки, баклажани, перці, гарбузи, пізньостиглі огірки, а також томати. Якщо помідори ще зелені, їх радять залишити у світлому теплом місці, щоб вони дозріли.

— Вже можна сподіватися на насіння. На початку осені поспіває квасоля, підсихають парасольки кропу. Часто буває готовим до збору насіння артишоку, меліси, шавлю, багаторічних цибуль, спаржі.

— Ще можна висадити деякі овочі, термін дозрівання яких становить 1–2 місяці. У цьому оптимістичному списку:

- ◆ озимі; часник, морква, коренева петрушка і цибуля-сіянка;
- ◆ редис (сорт з терміном вегетації 20–30 днів);
- ◆ швидкостиглий горох.

У вересні можна висіяти зелень, яка має короткий вегетаційний період. І тоді вже за кілька тижнів будете насолоджуватися натуральними вітамінчиками. Тож варто посадити: крес-салат — зазвичай виростає за 12–15 днів; рукола — набере масу за 2–3 тижні; листові гірчиця — через три тижні листя можна вживати в салати, однак вегетативний період рослини становить 30–40 днів; шпинат — стиглим буде за 50–60 днів; кріп — дає врожай за 2–3 тижні;

Крім цього, саджають прянощі: озимі базилік, розмарин, м'ята, кінза, мелісу та естрагон.

► У КВІТНИКУ

Продовжуємо милуватися, але готуємо квіти до зими.

Вересень вважають ідеальним місяцем для посадки цибулинних рослин: крокусів, пролісків, тюльпанів та інших. Обираючи час для цього процесу, треба зважати на погодні умови. Якщо прогнозують ранню зиму, то квіткові цибульки треба висадити якнайшвидше, щоб вони встигли вкоренитися до морозів. Якщо ж очікується тепла осінь, то з посадкою краще трошки потягнути, щоб уникнути передчасного проростання.

— У вересні можна посадити деякі стійкі рослини — дельфініуми, іриси та флокси. Також саджають цибулини ранніх первоцвітів і нарцисів.

— Щоб підтримати рослини перед зимою, вносять осінні добрива, багаті на калій і фосфор. Аби захистити коріння від морозів і зберегти вологу, ґрунт навколо мульчують органічними матеріалами — перегноем, соломою, компостом.

— А от цибулини гладіолусів, бульбоцибулини жоржин треба навіпаки відправити у зимову «сплячку». «Сонь» рекомендують викопати у кінці вересня — початку жовтня, висушити та перекласти в сухе місце для зберігання. Прибирають на відпочинок і бегонії, тримаючи посадковий матеріал в горщиках в прохолодному місці.

— Наприкінці літа — на початку осені збирають насіння однорічних і багаторічних рослин для посіву. Варто дочекатися, коли насіннєві коробочки повністю дозріють, а насіння стане сухим.